

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.5.2.23>**PROBLEMY KSZTAŁTOWANIA I ROZWOJU PRAWA STOSUNKÓW SŁUŻBOWYCH****Bohdan Kovalenko***aspirant Katedry Prawa Administracyjnego i Gospodarczego
Zaporoskiego Uniwersytetu Narodowego (Zaporoże, Ukraina)*

ORCID ID: 0000-0001-8244-426X

Kovalenko@gmail.com

Adnotacja. Artykuł porusza zagadnienie problemów kształtowania i rozwoju prawa stosunków służbowych, klasyfikowania zasad prawa stosunków służbowych.

Autor wyróżnia i określa kryteria klasyfikacji podstaw prawa stosunków służbowych wymienione w literaturze naukowej, podsumowuje poglądy na poruszoną kwestię. Artykuł poświęcony jest badaniu problemów powstawania i rozwoju krajowych aktów prawnych jako źródła podstaw prawa stosunków służbowych Ukrainy. Przeanalizowano pojęcie źródła prawa stosunków służbowych Ukrainy, analizowano przesłanki powstawania ukraińskiego prawa stosunków służbowych jako względnie autonomicznego systemu prawnego. Po raz pierwszy szczegółowo badana jest miara autonomii tego systemu, jej wpływ na budowę aktów prawnych jako prawa stosunków służbowych, praktyki wykonawczej.

Duży nacisk położono na koncepcję autonomii prawa stosunków służbowych, która ukształtowała się w europejskiej nauce prawa. Przytaczane są argumenty przemawiające za tym, że najbardziej zachowane w kategoriach teoretycznych i najbardziej odpowiednie dla ukraińskiego systemu prawa w części jego praktycznych konsekwencji są koncepcje wspierające teorię autonomii prawa stosunków służbowych i wiążą to zjawisko ze specjalnymi aktami prawnymi, zasadami, konstrukcjami, podstawowymi postanowieniami tego systemu prawnego, ze względu na integrację w ramach prawa stosunków służbowych podstaw publicznych i prywatnych.

Duży nacisk położono na koncepcję autonomii prawa stosunków służbowych, która ukształtowała się w europejskiej nauce prawa. Przytaczane są argumenty przemawiające za tym, że najbardziej zachowane w kategoriach teoretycznych i najbardziej odpowiednie dla ukraińskiego systemu prawa w części jego praktycznych konsekwencji są koncepcje wspierające teorię autonomii prawa stosunków służbowych i wiążą to zjawisko ze specjalnymi aktami prawnymi, zasadami, konstrukcjami, podstawowymi postanowieniami tego systemu prawnego, ze względu na integrację w ramach prawa stosunków służbowych podstaw publicznych i prywatnych.

Opracowano nowoczesną teorię źródeł prawa stosunków służbowych, rozważa się kwestie dotyczące miejsca prawa stosunków służbowych w systemie prawa ukraińskiego na obecnym etapie, jego funkcji i przedmiotu regulacji prawnych. Artykuł dowodzi potrzeby rozróżnienia funkcji o charakterze merytorycznym i instrumentalnym: funkcje merytoryczne prawa stosunków służbowych wyrażają jego społeczny cel, funkcje instrumentalne (statyczne, dynamiczne, ochronne) są charakterystyczne dla jego poszczególnych elementów. Artykuł uzasadnia, że obowiązujące prawo ukraińskie pozwala wyróżnić dwie znaczące funkcje prawa stosunków służbowych: funkcję usługowo-publiczną oraz funkcję regulacji procesów społecznych i służbowych. Funkcje merytoryczne prawa stosunków służbowych w najbardziej decydujący sposób wpływają na jego przedmiot i jego cechy prawne jako systemu całościowego, a funkcje instrumentalne dają dodatkowe podstawy do różnicowania przedmiotu i systemu prawa stosunków służbowych.

Określono klasyfikację źródeł prawa stosunków służbowych (poziom krajowy) jest najbardziej rozgałęzioną grupą reprezentowaną przez: Konstytucję Ukrainy (art. 38, który gwarantuje każdemu obywatelowi Ukrainy prawo dostępu do służby publicznej, a także służby w jednostkach samorządu terytorialnego); ustawy Ukrainy, a mianowicie: Ustawę Ukrainy „O służbie publicznej”; dekrety Prezydenta Ukrainy, dekrety Gabinetu Ministrów Ukrainy; dekrety centralnych organów wykonawczych i inne źródła.

Zróżnicowanie źródeł prawa stosunków służbowych (poziom międzynarodowy (europejski) są reprezentowane przez mniejszą liczbę aktów prawnych. Chodzi o te akty prawne o charakterze międzynarodowym, które przeszły procedurę ratyfikacji na Ukrainie. W pracy zaznaczono formy różnicowania służbowo-prawnych podstaw prawa na poziomie poszczególnych instytucji prawa stosunków służbowych.

Słowa kluczowe: kształtowanie i rozwój prawa stosunków służbowych, ogólnoprawne, branżowe, instytucjonalne, międzyinstytucjonalne.

PROBLEM OF BECOMING AND DEVELOPMENT OF OFFICIAL RIGHT**Bohdan Kovalenko***Postgraduate Student at the Department of Administrative and Economic Law
Zaporizhzhya National University (Zaporizhzhya, Ukraine)*

ORCID ID: 0000-0001-8244-426X

Kovalenko@gmail.com

Abstract. The article considers the problems of formation and development of service law, classification of principles of service law.

The author identifies and defines the criteria for classification of the principles of official law, mentioned in the scientific literature, summarizes the views on the issue. The article is devoted to the study of the problems of formation and development of national legislative acts as a source of principles of official law of Ukraine. The notion of the source of service law of Ukraine is analyzed, the preconditions of formation of the Ukrainian service law as concerning autonomous legal system are analyzed. For the first time, the degree of autonomy of this system, its influence on the construction of legislative acts as official legislation, law enforcement practice are studied in detail.

Much attention is paid to the concept of autonomy of service law, formed in European jurisprudence. Arguments are made in favor of the fact that the most theoretically sustained and most suitable for the Ukrainian legal system in terms of its practical consequences are the concepts that support the theory of autonomy of official law and link this phenomenon

with special legislation, principles, structures, fundamental provisions of this legal system, due to the integration within the service law of public and private law bases.

The modern theory of sources of service law is developed, questions about a place of service law in system of the Ukrainian law at the present stage, its functions and a subject of legal regulation are considered. The article argues the need to distinguish between functions that have a substantive and instrumental nature: the substantive functions of official law express its social purpose, instrumental functions (static, dynamic, protective) are inherent in its individual elements. The article substantiates that the current Ukrainian legislation allows to distinguish two meaningful functions of official law: official-public function and the function of regulating social and service processes. The substantive functions of service law most decisively affect its subject and its legal characteristics as a holistic system, and instrumental functions provide additional grounds for differentiation of the subject and system of service law.

The specified classification of sources of service law (national level) is the most branched group represented by: the Constitution of Ukraine. (Article 38, which guarantees every citizen of Ukraine the right to access the civil service, as well as service in local governments); laws of Ukraine, namely: the Law of Ukraine "On Civil Service"; decrees of the President of Ukraine; resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine; orders of central executive bodies and other sources.

Sources of service law (international (European) level) are represented by a smaller number of legal acts. These are legal acts of international character that have been ratified in Ukraine. The paper notes the forms of differentiation of service and legal principles at the level of individual institutions of service law.

Key words: formation and development of service law, common law, branch, institutional, interinstitutional.

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ Й РОЗВИТКУ СЛУЖБОВОГО ПРАВА

Богдан Коваленко

*аспірант кафедри адміністративного та господарського права
Запорізького національного університету (Запоріжжя, Україна)*

ORCID ID: 0000-0001-8244-426X

Kovalenko@gmail.com

Анотація. У статті розглядається питання проблем становлення й розвитку службового права, класифікації принципів службового права.

Автор виокремлює та визначає критерії класифікації засад службового права, згадані в науковій літературі, узагальнює погляди на порушене питання. Статтю присвячено дослідженню проблем становлення й розвитку національних законодавчих актів як джерела засад службового права України. Проаналізовано поняття джерела службового права України, аналізуються передумови формування українського службового права як відносно автономної юридичної системи. Уперше детально досліджуються міра автономії цієї системи, її вплив на побудову законодавчих актів як службового законодавства, правозастосовної практики.

Значна увага приділена концепції автономії службового права, що сформувався в європейській юридичній науці. Наводяться аргументи на користь того, що найбільш витриманими в теоретичному плані й найбільш придатними для української системи права в частині практичних наслідків є концепції, що підтримують теорію автономії службового права та пов'язують це явище з особливими законодавчими актами, принципами, конструкціями, фундаментальними положеннями цієї правової системи, обумовленими інтеграцією в рамках службового права публічно- й приватноправових основ.

Розроблено сучасну теорію джерел службового права, розглядаються питання про місце службового права в системі українського права на сучасному етапі, його функції й предмет правового регулювання. Доводиться необхідність розрізняти функції, що мають змістовий та інструментальний характер: змістові функції службового права виражають його соціальне призначення, інструментальні функції (статична, динамічна, охоронна) властиві його окремим елементам. Обґрунтовується, що чинне українське законодавство дає змогу виділити дві змістові функції службового права: службово-публічну функцію і функцію регулювання соціальних і службових процесів. Змістові функції службового права найбільш вирішально впливають на його предмет і його юридичні характеристики як цілісної системи, а інструментальні функції дають додаткові підстави для диференціації предмета й системи службового права.

Уточнюється класифікація джерел службового права (національний рівень), що являє собою найбільш розгалужену групу, представлену Конституцією України (ст. 38, яка гарантує кожному громадянину України право доступу до державної служби, а також служби в органах місцевого самоврядування); законами України, а саме Законом України «Про державну службу»; указами Президента України; постановами Кабінету Міністрів України; наказами центральних органів виконавчої влади та іншими джерелами.

Джерела службового права (міжнародний (європейський) рівень) представлені меншою кількістю правових актів. Ідеться про ті правові акти міжнародного характеру, які пройшли процедуру ратифікації в Україні. Відзначаються форми диференціації службово-правових законодавчих засад на рівні окремих інститутів службового права.

Ключові слова: становлення й розвиток службового права, загальноправові, галузеві, інституційні, міжінституційні.

Вступ. Важливою умовою розвитку української держави є зміцнення її правових основ, формування якісно нової правової системи, спрямованої на захист службових прав фізичних осіб. Тому проблеми становлення й розвитку службового права в Україні постійно привертають увагу юридичної науки і практики. Це також стосується чинного законодавства, його правових інститутів, що входять до системи службового права.

Від чіткості, досконалості, логічності формулювань термінів і категорій службового права залежить ефективність його впливу не лише на службові, а й інші правовідносини, оскільки службове право не може

розглядатися як таке, що регулює тільки адміністративні правовідносини, його норми забезпечують реалізацію приписів низки галузей права. Дослідження й аналіз проблем становлення й розвитку службового права України, його предмета, методу правового регулювання, напрямів удосконалення службового законодавства набуває все більшої актуальності у зв'язку з проблемами охорони службових прав фізичних осіб. Ці та інші проблеми викликають потребу наукового дослідження місця службового права в правовій системі України, узагальнення наявного історичного досвіду розвитку службового права в зарубіжних країнах, його можливого використання нашою державою, визначення тенденцій розвитку, проблем і шляхів їх практичного вирішення (Коломоєць, 2018).

Науково-теоретичною базою для розбудови службового права є роботи вітчизняних і зарубіжних учених у галузі конституційного права, адміністративного права, трудового права, історії держави та права й інших галузей права.

Основна частина. Метою статті є узагальнення й обґрунтування проблем становлення та розвитку службового права, поглядів на науковий процес здійснення систематизації та класифікації принципів службового права.

Проблемам становлення й розвитку службового права в Україні, незважаючи на незначний час досліджень, присвячені наукові праці вітчизняних учених різних галузей юридичної науки. Зокрема, на формування основних підходів до вирішення проблемних питань службового права мали вплив праці низки українських науковців, а саме: філософів (Т.Г. Геращенко, І.В. Гришанов); економістів (Ю.В. Капігіп, П.В. Мельник, В.І. Мунтіян, М.Я. Швець), політологів (І.О. Кресіна, О.В. Литвиненко, О.В. Соснін) та ін. Науково-теоретичне підґрунтя роботи становлять праці таких вітчизняних учених у галузі службового права, як Ю.П. Битяк, Т.О. Коломоєць, В.К. Колпаков, Р.А. Калюжний, А.І. Марущак, Р.С. Мельник, Н.Р. Нижник, Ю.С. Шемшученко, В.К. Шкарупа й багато інших.

Проблемам становлення й розвитку службового права присвячено дослідження відомих зарубіжних науковців, таких як О.Б. Агапов, Ю.М. Батурін, І.Л. Бачило, Д. Белл, А.Б. Венгер, О.О. Гаврилов, О.А. Городов, Б. Гейтс, М. Кастельс, В.О. Копилов, П.У. Кузнецов, Й. Курбалійя, В.Н. Лопатін, М.М. Россолов, Ю.А. Тихомиров, М.А. Федотов та інші.

Проте, незважаючи на значну кількість наукових праць щодо дослідження окремих аспектів службового права, представниками вітчизняної доктрини службового права комплексні розробки проблем розвитку службового права, його предмета, структури, принципів і методів залишилися фактично поза увагою науковців або їм мало приділялося уваги за деякими винятками. У зв'язку з цим аналіз проблем становлення й розвитку службового права України є актуальним завданням сучасної юридичної науки, вирішення якого має істотне значення не лише для самого службового права, а й для інших галузей права, законотворчої практики та правозастосування (Мельник, 2010).

На основі аналізу чинного законодавства України в службовій сфері й практики його реалізації маємо власну думку щодо предмета, методу правового регулювання службового права, змісту службово-правових правовідносин.

На нашу думку, основними проблемами для розвитку і становлення службового права є:

- невизначення етапів становлення й розвитку службового права в Україні;
- відсутність чіткого розкриття генезису понять «служба», «службове право України», «службово-правовий статус службовців», «правові засади діяльності службовців», «службовий процес» і відсутність визначень наведених юридичних категорій;
- не з'ясовано системи функцій, принципів службового права, не визначено їх зміст, відсутні класифікації;
- не розкрито систему методів правового регулювання, притаманних службовому праву;
- відсутність системи, завдань, функцій і повноважень суб'єктів службового права, напрямів їх взаємодії та шляхів підвищення ефективності практики застосування чинного законодавства;
- не досліджуються міжнародні стандарти службового права та шляхи їх упровадження в національну модель;
- відсутність аналізу системи й поняття адміністративних правопорушень у службовій сфері, не розглянуто особливості застосування юридичної відповідальності за такі правопорушення;
- відсутність досліджень щодо службово-правових інститутів службового права та визначення службово-правових режимів;
- відсутність обґрунтованої концепції щодо вдосконалення чинного службового законодавства України, проекту єдиного кодифікованого акта – Службового кодексу України, з визначенням його структури і змісту.

Нами проаналізовано становлення службового законодавства з моменту прийняття Закону України «Про державну службу» до сучасного етапу розвитку нормативно-правової бази, що регулює службово-правові відносини в службовій сфері (Турінін, 2014).

На нашу думку, службово-правові відносини можна визначити як суспільні відносини, які регулюються нормами права й виникають, розвиваються та припиняють свою дію в службовому просторі між суб'єктами службового права, які наділені службово-правовими правами й обов'язками. Особливостями службово-правових відносин є те, що вони виникають, розвиваються й припиняються в службовій сфері; опосередковують державну службу політику визнання, виконання та захисту службових прав і свобод людини та громадянина в службовій сфері; відображають особливості застосування публічно-правових і цивільно-правових методів правового регулювання при здійсненні службових прав і свобод з урахуванням специфічних особливостей і юридичних властивостей об'єктів, службово-правова норма тягне за собою підставу виникнення службово-правових відносин, юридична природа службово-правових відносин передбачає наявність особливого суб'єкта, який здійснює

професійну діяльність публічного службовця, основним об'єктом службово-правових відносин є діяльність на державних посадах, професійна діяльність публічних службовців (Припутень, 2018). Службово-правові відносини можуть виникати з ініціативи кожної зі сторін, незалежно від волевиявлення другої сторони, на відміну від цивільно-правових відносин, спори між сторонами службово-правових відносин, як правило, вирішуються в судовому порядку, ці відносини можуть реалізувати на засадах як влади й підпорядкування, так і рівності сторін – диспозитивним методом, тобто кожна сторона зобов'язана виконувати конкретні вимоги правової службової норми, порушення однією зі сторін службово-правових відносин вимог службово-правової норми тягне за собою юридичну відповідальність, службово-правові відносини характеризуються високим рівнем динамічності, оскільки періодично з'являються нові службові явища, що потребують правового регулювання.

У юридичній літературі існують різноманітні класифікації службово-правових відносин. На нашу думку, службово-правові відносини можна класифікувати за різними критеріями. Так, за службово-правовим статусом суб'єктів, за сферою поширення, тривалість у часі, за метою, за змістом, за характером.

Усі принципи службового права можна поділити на загальні, спеціальні та змішані.

До загальних належать принципи: законності; верховенства права; гласності тощо.

До спеціальних принципів належать основні положення й ідеї, що визначають суть і зміст окремих предметних галузей службового права, його правових інститутів. Це принципи: забезпечення участі в ухваленні рішень і належного реагування; відкритості й прозорості; доброчесності й етичної поведінки; ефективності, компетентності й спроможності; інноваційності та відкритості до змін; сталості й довгострокової орієнтованості; поваги до прав людини; забезпечення соціальної згуртованості й підзвітності тощо.

До змішаних належать принципи: точного дотримання правил користування інформаційними системами; недоторканності приватної власності на інформацію й дотримання норм авторського права; доступності до інформації тощо.

Функції службового права можна класифікувати: за сферою правового впливу: економічна; політична; ідеологічна; екологічна; культурно-виховна; за характером впливу: статична; динамічна; установча; інтегративна; охоронна; запобіжна; за сферою, на яку поширюються функції службового права: галузева, правовий інститут, норма права (Коломоєць, Колпаков, 2017).

Функції службового права розподіляються на: загальносоціальні та спеціально-соціальні (юридичні) функції службового права.

Одним із основних елементів механізму соціальної системи є методи – це сукупність засобів і прийомів, за допомогою яких реалізуються цілі, завдання та функції. Для службового права характерні два види методів: імперативний і диспозитивний.

Службово-правові норми містяться в численних, прийнятих у різний час нормативних актах, які потребують систематизації.

Під систематизацією службового права розуміють упорядкування й удосконалення службового законодавства та інших нормативно-правових актів шляхом їх оброблення й вкладення за певною системою у вигляді збірників актів чи у формі зведених кодифікованих актів.

На відміну від інших підгалузей права, є можливість об'єднати всі норми службового права в одному чи навіть у декількох комплексних (кодифікованих) актах з об'єктивних причин. Службове право регулює широке коло суспільних відносин, його норми містяться в більш як 4 тисячах актах різної юридичної сили. Крім того, нормотворчість у службовій сфері характеризується високим рівнем динамічності, частим виникненням нових норм, що ускладнює зміст і структуру правового матеріалу й обмежує можливість його інкорпорації.

Інкорпорація як спосіб систематизації службового права має бути, бо полегшує пошук нормативного матеріалу, але на етапі становлення й розвитку службового права не виконує значну роль.

Висновки. Шляхом вирішення проблем службового права може стати прийняття Службового кодексу України, правові приписи якого будуть спрямовані на регламентацію відносин, що виникають у службовій сфері.

Розробка проекту Службового кодексу України повинна проводитися методом агрегації: удосконалення окремих правових норм чи створення нових міжгалузевих правових інститутів повинні не порушувати цілісність і призначення національного законодавства, а покращувати, удосконалювати його дієвість загалом, створювати нову системну якість, яка не притаманна окремим його складникам.

Мета Службового кодексу України – визначення повноважень службовців щодо діяльності на державних посадах.

Інше визнається підцілями, функціями, напрямками, нормами, окремими завданнями.

Основними функціями Службового кодексу України повинні бути:

- регулятивна – визначення прав, обов'язків і зобов'язань суб'єктів;
- нормативна – визначення норм, правил поведінки суб'єктів службово-правових відносин;
- охоронна – визначення гарантій і меж правомірної поведінки, за якими діяння утворюють правопорушення (делікти), відповідальність за них відповідно до норм цивільного, адміністративного, трудового, кримінального права;
- інтегративна – системне поєднання комплексу визначених юридичних норм, які регулюють службові відносини в Україні, тобто Службовий кодекс України повинен стати з'єднувальною ланкою між провідними традиційними галузями права щодо застосування їх методів у сфері службових відносин;
- комунікативна – зазначення в окремих статтях посилань на законодавчі акти, які є або необхідність у яких може виникнути.

Список використаних джерел:

1. Службове право : витоки, сучасність та перспективи розвитку : колективна монографія / Н.О. Армаш, Ю.А. Берlach, Ю.П. Битяк та ін. ; за ред. Т.О. Коломоєць, В.К. Колпакова ; Наук.-дослід. ін-т держ. будівництва та місцевого самоврядування. Нац. акад. прав. наук України, Запоріж. нац. ун-т. Запоріжжя : Гельветика, 2017. 328 с.
2. Мельник Р.С. Інститут державної служби чи службове право? *Юридична Україна*. 2010. № 11. С. 65–70.
3. Туринін О.В. Предмет адміністративно-правового регулювання службових відносин. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція»*. 2014. № 12. Т. 1. С. 162–165.
4. Припутень Д.С. Службове право в сучасній вітчизняній адміністративно-правовій науці: пріоритети дослідження. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2018. № 3. С. 139–145.
5. Коломоєць Т.О. Службове право – це самостійна галузь права чи елемент системи адміністративного права? *Питання адміністративного права*. Харків : ООО «Оберіг», 2018. Кн. 2. С. 131–140.

Referneces:

1. Armash, N.O., Berlach, Yu.A., Bytiak, Yu.P. et al. (2017). *Sluzhbove pravo : vytoky, suchasnist ta perspektyvy rozvytku [Service Law: origins, present and prospects of development]*. T.O. Kolomoiets, V.K. Kolpakov (Eds.). Nauk.-doslid. in-t derzh. budivnytstva ta mistsevoho samovriad. Nats. akad. prav. nauk Ukrainy, Zaporiz. nats. un-t. – Zaporizhzhia: Helvetyka [in Ukrainian].
2. Melnyk, R.S. (2010). Instytut derzhavnoi sluzhby chy sluzhbove pravo? [Institute of Civil Service or Civil Service Law?]. *Yurydychna Ukraina – “Legal Ukraine” Magazine*, 11, 65–70 [in Ukrainian].
3. Turinin, O.V. (2014). Predmet administratyvno-pravovoho rehuliuвання sluzhbovykh vidnosyn [The subject of administrative and legal regulation of official relations]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Ser.: Yurysprudentsiia – Scientific Bulletin of the International Humanities University. Series: Jurisprudence*, 12 (Vols 1), 162–165 [in Ukrainian].
4. Pryputen, D.S. (2018). Sluzhbove pravo v suchasni vitchyzniani administratyvno-pravovii nauzi: priorytety doslidzhennia [Service law in modern domestic administrative law: research priorities]. *Aktualni problemy vitchyznianoj yurysprudentsii – Actual problems of native jurisprudence*, 3, 139–145 [in Ukrainian].
5. Kolomoiets, T.O. (2018). Sluzhbove pravo – tse samostiina haluz prava chy element systemy administratyvnoho prava? [Is service law an independent branch of law or an element of the system of administrative law?]. *Pytannia administratyvnoho prava – Issues of administrative law* (Book 2), (pp. 131–140). Kharkiv: ООО «Oberih» [in Ukrainian].

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2020.5.2.24>

INFORMACYJNA OSOBOWOŚĆ PRAWNA ŚLEDZCZEGO-KRYMINALISTY W KONTEKŚCIE ANALIZY CYFROWEJ TRANSFORMACJI PRAWA

Serhii Koval

student Katedry Prawa Administracyjnego i Celnego
Uniwersytetu Sprawy Celnej i Finansów (Dniepr, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0003-1099-9607

Koval@gmail.com

Adnotacja. W tezach publikacji autor przeprowadza analizę opinii naukowców na temat cyfrowej transformacji prawa w odniesieniu do informacyjnej osobowości prawnej śledczego-kryminalisty. Charakteryzując cechy informacyjnej osobowości prawnej śledczego-kryminalisty zauważono, że w systemie prawnym Ukrainy wprowadzono ideę różnicowania jednostek śledczych, w których służba kryminalistyki uległa znaczącym zmianom organizacyjnym. Nacisk kładziony jest na fakt, że śledczy-kryminaliści działają jako podmioty stosunków prawnych z różnymi podmiotami w zakresie uzyskiwania, wykorzystywania, rozpowszechniania i przechowywania informacji o odpowiednim poziomie dostępu.

Należy zauważyć, że działalność informacyjna śledczego-kryminalisty składa się z działań poznawczych (poszukiwawczych, rekonstrukcyjnych), komunikacyjnych i organizacyjnych. Publiczność działalności informacyjnej śledczego-kryminalisty obejmuje ustanowienie komunikacji administracyjnej, w tym relacji komunikacyjnych zarówno o charakterze interpersonalnym, jak i zewnętrznym. Ostatecznie sformułowano, że informacyjna osobowość prawna śledczych kryminalistów jest zdolnością tych urzędników jako podmiotów informacyjnych stosunków prawnych do posiadania praw informacyjnych i nabywania subiektywnych praw i obowiązków informacyjnych poprzez swoje działania.

Nowością naukową uzyskanych wyników jest to, że na podstawie doktrynalnych przepisów teorii informacji i prawa oraz na podstawie kompleksowej analizy teoretycznych osiągnięć, a także źródeł normatywnych i prawnych oraz praktyki stosowania obowiązującego prawa Ukrainy, śledczy-kryminalista jest scharakteryzowany jako konsument, właściciel, mediator i dystrybutor informacji, który ma specjalny status prawny i odpowiednio specjalną zdolność informacyjną. Ważną cechą statusu informacyjno-prawnego śledczego-kryminalisty jest jego specjalny cel funkcjonalny. Taka definicja statusu prawnego powinna podkreślać społeczne znaczenie tego pojęcia, co osiąga się poprzez ustanowienie związku obowiązków i uprawnień z działalnością zawodową.

Słowa kluczowe: postępowanie przygotowawcze, obsługa informatyczna, informacyjna osobowość prawna, status informacyjno-prawny, śledczy-kryminalista, służba kryminalistyki, profesjonalizm, uprawnienia.